

Pietro Archiati

Přírodní a morální řád opět splynou – str. 1

Zasvěcení jako dějinná skutečnost – str. 2

Událost na Golgotě lze považovat za ekologický prafenomén především proto, že se v něm morální a přírodní řád opět sjednocují. My lidé jsme si zvykli prožívat tyto dvě oblasti života tak, jako kdyby existovaly jen vedle sebe. Na jedné straně je přírodní řád se svými přírodními zákony a silami, na druhé straně lidské nitro se svými myšlenkami, emocemi a mravními ideály. Svět morálních hodnot je prožíván tak, jako kdyby pro ten druhý svět nehral žádnou roli, zatímco on sám je jím hluboce ovlivňován. Lidské ideály zůstávají vůči silám přírody bezmocné. Nemohou působit jako zemětřesení, jako bouře nebo jako výbuch sopky.

Také oddělení mezi přírodním a morálním řádem patří k pádu lidského vědomí do hříchu. Vývoj musel probíhat tak, aby z toho, co člověk prožívá ve své niternosti, nebylo bezprostředně patrné žádné působení na vnější svět. Jen tak je možná lidská svoboda. Člověk by se nemohl cítit svobodný, nemohl by svobodně jednat, kdyby každá myšlenka, každý cit, každý volní impuls měl bezprostřední důsledky pro přírodu v něm a mimo něj. Svobodným se může cítit jen díky skutečnosti, že morální řád nebo neřád, který v sobě skrývá, nemá bezprostředně poznatelné důsledky pro přírodní dění.

Toto „oddělení“ morálního a přírodního řádu ovšem existuje jen ve vědomí člověka. Je to klam vědomí, a podobně jako u mylné představy oddělenosti dvou lidí je i jeho smyslem to, aby pro člověka představoval úkol, spočívající v jeho překonání. Podstatným rozdílem mezi božským a lidským působením je to, že božské působení má bezprostřední dopad na přírodu, je vždycky zároveň přírodním působením. Myšlenky božských bytostí jsou vždycky také činy v přírodních říších. Myšlenky a volní impulzy člověka mají naproti tomu nevelký vliv na přírodní zákony a síly. I myšlenky člověka sice působí do jeho okolí, avšak bezprostřední dopad, který má jeho niternost na jeho tělo a na okolní svět, je zprvu velmi omezený.

„Padlé“ zkalené denní vědomí nedokáže konkrétně nahlédnout, jaké důsledky mají lidské myšlenky a činy pro světové dění - zvláště když někdy bývá mezi příčinou a následkem rozestup celých staletí. Dnešní člověk například neví, jaké důsledky má jeho morální vývoj v mládí pro jeho tělo ve druhé polovině života. Důsledky morálního vývoje se ve fyzické oblasti projevují jen s časovým odstupem. Toto „zpoždění“ člověku ztěžuje možnost poznat, jaké následky mají jednotlivé příčiny. Přírodní věda se pro jistotu omezuje na zjišťování příčin a následků, které spolu v prostoru a čase bezprostředně sousedí nebo po sobě následují. Pro mechaniku je tento způsob zkoumání výtečný, pro zkoumání jevů života již tolik vhodný není - o jeho vhodnosti pro oblast duše a ducha ani nemluvě.

Třebaže oddělení morální příčiny a následku člověku přineslo prožívání svobody, způsobilo v jeho vědomí také silné odcizení od přírody. Ale i toto odcizení je překonáváno tím, co vykonává Kristovo vědomí nejen v rámci lidstva, ale i ve všech silách Země. Morálnost čeká na to, že bude prožívána jako přírodní jev - jako to, čím ve skutečnosti je. Pozvolné dosahování božského vědomí spočívá právě v tom, že člověk ve svém duchu, ve své morální fantazii působí na přírodu stále tvořivěji. Má se

stále více podílet na tvořivé síle božského ducha, má stále bezprostředněji, stále intenzivněji a vědoměji působit na přírodní dění.

Bytost plná lásky přišla na Zemi, aby svou sluneční morálnost, veškeré síly své lásky, spojila se všemi stvořeními Země. Chce Zemi, veškerý přírodní řád, proměnit v nové Slunce, v morální řád plný moudrosti a lásky. A člověk ji může následovat, může se stále bytostněji podílet na tomto kosmickém znovusjednocení přírodního a morálního řádu.

Když evangelia líčí, že v okamžiku smrti slunečního ducha se Slunce zatmělo a Země se otřásla, nepodávají pouhé obrazy. Slunce a Země projevily vroucí účast na této události, protože se jich hluboce dotýkala. Prafenomén morálnosti, sebeobětování z lásky, je zároveň prafenomémem všeho přírodního řádu. Všechny říše přírody se po celá tisíciletí obětovaly člověku, aby umožnily jeho vývoj k lidství. Lásku, která mu byla všemi pozemskými tvory dána, člověk v průběhu svého vývoje splatí morální láskou své svobody. Staletí následující po Kristově události slouží následování Krista. Člověk bude v napodobování bytosti plné lásky stupínek za stupínkem uskutečňovat znovusjednocení morálního a přírodního řádu, Slunce a Země.

Zasvěcení jako dějinná skutečnost

Smrt a vzkříšení jednotného ducha lidstva představují historickou skutečnost, která je naplněním všech zasvěcovacích zkušeností starých mysterií. Zkušenost smrti ještě během života byla společná všem starým zasvěcovacím rituálům různých náboženství. Nebytí světa smyslových jevů se v procitnutí ve skutečnosti ducha stalo přesvědčivou vlastní zkušeností. To bylo „zasvěcení« - prožitek skutečnosti ducha a pomíjivosti všech vnějších viditelných jevů. Ve smrti a vzkříšení Já lidstva se na jevišti lidských dějin událo „zasvěcení« všech lidí jako dějinná skutečnost. Zasvěcení se díky Kristu stalo veřejným a bylo tím zpřístupněno všem lidem. V historicky tradované smrti a ve vzkříšení Krista se staré zasvěcení stává pro všechny lidi vnímatelným a v důsledku toho i myslitelným.

Každý vjem je pro člověka jakožto myslícího ducha výzvou, aby si o něm učinil pojem. Před dvěma tisíci lety se před očima celého světa událo to, co se v dávných dobách mohlo odehrávat jen v skrytu mysterií. Dříve to bylo jen zkušeností několika vyvolených, která se ještě nemohla stát obecným vjemem, nemohla být ještě proniknuta myslícím jáským vědomím každého člověka. Jako záminku pro rozhodnutí, aby Ježíš Nazaretsky byl popraven, uvedli velekněží jeho vyznění mysterií. Tuto zradu spatřují zvláště ve vzkříšení Lazara, představujícím veřejné zasvěcení.

Obecně lidský charakter Kristova impulzu spočívá v tom, že zkušenost duchovního světa je umožněna všem lidem stejnou měrou. Stará iniciace se proměňuje v cestu vnitřního vývoje, jíž se člověk může ubírat jen ve své plné svobodě. Během tří let svého života na Zemi Kristus zasvětil duši každého člověka duchu. Pro každou lidskou duši učinil slyšitelnými slova světového Slova, z každého člověka učinil svědka svých činů. Od té doby může každý člověk stále hlouběji pronikat do duchovní podstaty světa, každý může slyšet duchovní Slovo a přemýšlet o „znameních" bytosti plné lásky.

„Následování" Krista, o němž hovoří tradice, není pasivním oddáváním se tomu, co řekl nebo učinil někdo druhý. Následovat ducha Země a lidstva znamená stále hlouběji pronikat do lidství, jehož je Kristus nejvyšším zjevením. Tak může být zvolna

také přemostována propast mezi člověkem a Bohem. Rozhodnutí slunečního ducha dovést zasvěcení starých mysterií k naplnění, učinit z něj veřejně vnímatelnou skutečnost - toto rozhodnutí, tento historický čin, je působící podstatou křesťanství. Vzkříšením Lazara, provedeným ve vší veřejnosti, vytvořil Kristus přechod od starého k novému zasvěcení, přechod, který o týden později na Golgotě sám dokonal.

Vtělený duch člověka může promýšlet jenom to a rozumět jenom tomu, co vnímá svými smysly. „Slovo se stalo tělem, zemřelo a opět vstalo z mrtvých“ - tato radostná zvěst chce říci: „Duchovní podstata všech věcí, kosmicke Slovo, tvorivá myšlenka, se skrze Ježíše Nazaretskeho učinila ve slovech a činech vnímatelnou pro lidské smysly, v jeho utrpení, v jeho smrti a v jeho Božství, které člověk vždy a všude hledá, se ukázalo, v dějinné události se stalo zjevným všem zrakům Božstvo odpovědělo na náboženskou touhu všech lidí, učinilo se viditelným všem lidem.

Ve starém zasvěcení byl po třech a půl dnech zasvěcovaný povolán z duchovního světa zpět do svého hmotného těla. Po třech a půl dnech vstupuje Kristus do svého nového těla do Země - a činí z ní nebesa všech lidí. Od té doby už člověk nemusí hledat ducha, „nebesa“, daleko od Země. Duchovní svět je mezi námi, je s námi, žije v každém člověku, ve všech stvořeních Země. Země je vtělený Logos, tvorivá myšlenka je všude zjevná, pochopitelná pro myšlení každého člověka.